

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

$E=mc^2$ -

Nuorten osallisuudesta energiaa Etelä-Savoon

1.12.2019-30.11.2022

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

**Yhdessä
parasta
jälkeä**

Nuoret mukana
kehittämässä Etelä-Savoa
Osallisuus Etelä-Savossa

Tavoite:

Etelä-Savon
maakuntaliitto

- Lisätä eteläsavolaisten nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia nuoren taustasta ja elämäntilanteesta riippumatta.
- Edistää ja rakentaa toimintamallia, jossa jokainen nuori nähdään asiantuntijana ja kumppanina oman ympäristön, maakunnan ja hyvinvointia tukevien palveluiden kehittämisessä.

Jokainen nuori on asiantuntija!

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

Toimenpiteet

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

Järjestettiin koulutuksia ja vahvistettiin sidosryhmien osallisuusosaamista

- Ota haltuun! -menetelmäkoulutukset
- Videot ja esittelymateriaali jakoon
- esnooretvaikuttajat -instagram ja facebook nostot
- Nuorten vaikuttamisen käsikirja
- Osallisuuden menetelmät -webinaari

Etelä-Savon nuorisovaltuuston siirtyminen hyvinvointialueelle

- Tuki ja ohjaus hankkeen loppuun saakka.

Hyvinvointialueen osallisuusrakenteet ja nuorten osallisuuden edistäminen hyvinvointialueella

- Osallisuusohjelma
- verkostotyöskentely

Tulokset

- raportointi
- viestintä

Kerättiin tietoa ja toteutettiin osallisuudesta viestiviä tapahtumia nuorille

- Osallisuusseminaarin nuorille suunnatut osuudet,
- Röyhkeyskoulu nuorille, Ota haltuun koulutus, Potkua nuvatoimintaan!

Järjestettiin osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia edistäviä tapahtumia ja kokeiluja nuorille

- Vaikuta-päivät yläkouluissa ja oppilaitoskiertue toisella asteella
- Mikä Vituttaa? -ilta (ohjamo Olkkarin kanssa)
- Erätaukokeskustelut: Demokratian puolustusdialogi - nuorten osallisuus ja demokratia hyvinvointialueilla Eurooppaerätauko
- Miniproggis - osallistavan budjetoinnin menetelmän pilottiryhmät (työelämävalmiuksien ja vaikutusmahdollisuuksien edistäminen)
- Yhteistyössä kuntien nuorisotyön kanssa rakennettiin Discord-alustalle ES Nuokku, jossa järjestettiin mm. Vaikuttamisilta nuorille.

Vaikuttamisen käsikirjan tuottaminen nuorille

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

Tuloksia

Etelä-Savon
maakuntaliitto

Vaikuta! -oppilaitoskiertue

Vaikuta! -oppilaitoskiertue

- Vaikuta!-teemapäiviä toteutettiin kolmessa toisen asteen oppilaitoksessa: Esedulla, Samiedulla ja SNO Paukkulassa
- Lisäksi kolmessa yläkoulussa: Juvalla, Hirvensalmella ja Mäntyharjulla
- Mukana oppilaitoskiertueen järjestelyissä oli mm. kyseisen koulun oppilaskunta, kunnan nuorisovaltuusto, päättäjiä sekä maakuntaliiton asiantuntijoita.
- Tapahtumapäiviin osallistui yhteensä 335 nuorta ja aikuista.

Vaikuta! -teemapäivistä noussutta

- Useissa nuorten viesteissä tulivat esiin tapahtumat, tarve matalan kynnyksen toiminnalle sekä kaikille mahdollisuus harrastuksiin ja maksuttomaan toimintaan osallistumiseen.
- Etelä-Savon vetovoimatekijöiksi nähtiin puhdas luonto, kulttuurikohteet ja nähtävyydet sekä Etelä-Savo historia.
 - 30% pelanneista nuorista haluaa asua 10 vuoden päästä Suomessa, puolet jossakin muualla suomessa ja 20% haluaisi ulkomaille.
 - 40% vastaajista kokee työnsaamisen melko helpoksi ja 11% piti oman alan työnsaantimahdollisuuksia melko vaikeana
 - 66% haluaisi työskennellä työnantajan palveluksessa ja 26% koki haluavansa yrittäjäksi.
- Tarkemmin tuloksista po1nt:n sivuilla:
po1nt.fi/e_mc2/kehittajaryhmat-tapaamiset/vaikuta-etelasavossa/

Etelä-Savon
maakuntaliitto

Mikä Vituttaa? -illat

Matalan kynnyksen palveluiden kehittämisiltat nuorille

Mikä Vituttaa? -illat

- Kohdattiin sellaisia nuoria joita ei edes etsivä nuorisotyö ollut tavoittanut
- Suoralla kysymyksellä saatiin suorita vastauksia
- Nuoret toivat esiin kehitysideoita. mm. mikä on Etelä-Savossa hyvin? -ilta -> Ohjaamo Olkkari + Etelä-Savon kunnat kehittämisessä mukana
- Nuoret ovat pitäneet iltoja tärkeinä. Illat ovat mahdollistaneet turhautumisen purkamisen ja avoimen asioista puhumisen, mikä on helpottanut myös oloa.

"Mua syrjäytyneempää nuorta ei olekaan! Voiks mä tulla mukaan?"

Mikä Vituttaa? -illat

- Toimintamalli levinnyt laajalti.(Savonlinna, Mikkeli, Pieksämäki, Tuusula, Keitele, Jyväskylä, Mäntyharju, Pöytyällä) (+Radio Rock)
- Koulutusmateriaalin tallenne katsottu 61 katselukertaa
- Mikä Vituttaa? introvideo katsottu 385 kertaa
- Materiaali Poi1nt.fi-, ja innokylä.fi -sivuilla

Etelä-Savon
maakuntaliitto

Miniproggis - Osallistavan budjetoinnin menetelmä

suunnitelmafyy

MINIPROGGIS

Miniproggikset 16-29-vuotiaille nuorille.
Ryhmällä on mahdollisuus käyttää 500 € yhteiseen hyvään.

INSPISTUOHI

3 KOKOONTUMISTA

Ryhmä kokoontuu ohjatusti kolme kertaa. Ensimmäisellä kerralla suunnitellaan miniproggiksen raamit, toisella tehdään budjetti ja työnjako, kolmannella kerralla toteutetaan.

500 EUROA

Jokaisella ryhmällä on budjettia 500 € oman proggiksen toteuttamiseen. Budjetin käyttöä ohjaa mini proggis -ohjeistus. Käytännössä budjettia voi käyttää aika vapaasti mini proggiksen hengessä.

PROGGIS

Proggiksen tarkoitus on kehittää. Kehittäminen voi liittyä osaamiseen, ryhmähenkeen, ympäristöön, nuorten kuulemiseen, tapahtumaan, jonkin epäkohdan korjaamiseen tai hyvän asian vahvistamiseen. Mielikuvitus on rajana - ja tyylä vapaa.

VIESTINTÄ

Proggiksen etenemisestä tehdään kuvapäiväkirja, jossa toiminnan vaiheet ja proggiksen tulokset kuvataan. Viestintä tunnisteilla #esnuoretvaikuttajat #miniproggis

juttupätätkä

Yhdessä parasta jälkeä

Nuoret mukana kehittämässä Etelä-Savoa
Osallisuus Etelä-Savossa

European Union
EU:lta
2014-2020

Etelä-Savon maakuntaliitto

Ohjeisto, kartoitus ja viestintä

MINIPROGGIS

suunnitelmafyy

Miniproggis - Osallistavan budjetoinnin menetelmä

Pilottiryhmät:

- Spesian ammattioppilaitoksen asuntolan nuoret
Yhteisöllinen asuntolailta
- Mimosan monikulttuurikeskuksen nuoret
Ystävältä - verkostoitumista
- Ruke -kahvilan romaninuoret
Yhteinen kulttuuri-ilta
- Mikkelin työpajan Starttiryhmä
Ryhmäytymistä ja kulttuuria -päivä
- Violan väkivallasta vapaaksi kehittäjäryhmä
Lastenoikeuksien päivän suunnittelua ja
kehittäjänuorten toiminnan suunnittelua.

Etelä-Savon
maakuntaliitto

Mitä mukana olevat nuoret oppivat:

- Yhteisöllisyyttä
- Vastuun ottoa
- Kompromissin tekemistä
- Neuvottelutaitoja

MINIPROGGIS
Miniproggikset 16-29-vuotiaille eteläsavolaisille, syksyllä 2021 ja keväällä 2022.
Ryhmällä on mahdollisuus käyttää 500 € yhteiseen hyvään.

INSPISTUOHI

3 KOKOONTUMISTA
Ryhmä kokoontuu ohjatusti kolme kertaa. Ensimmäisellä kerralla suunnitellaan miniproggiksen raamit, toisella tehdään budjetti ja työnjako, kolmannella kerralla toteutetaan.

500 EUROA
Jokaisella ryhmällä on budjettia 500 € oman proggiksen toteuttamiseen. Budjetin käyttöä ohjaa mini proggis -ohjeistus. Käytännössä budjettia voi käyttää aika vapaasti mini proggiksen hengessä.

PROGGIS
Proggiksen tarkoitus on kehittää. Kehittäminen voi liittyä osaamiseen, ryhmähenkeen, ympäristöön, nuorten kuulemiseen, tapahtumaan, jonkin epäkohdan korjaamiseen tai hyvän asian vahvistamiseen. Mielikuvitus on rajana - ja tyyli vapaa.

VIESTINTÄ
Proggiksen etenemisestä tehdään kuvapäiväkirja, jossa toiminnan vaiheet ja proggiksen tulokset kuvataan. Viestintä tunnisteilla #esnuoretvaikuttajat #miniproggis

juttupätätkä

Yhdessä parasta jälkeä
Nuoret mukana kehittämässä Etelä-Savoa
Ovallisuus Etelä-Savossa

European Union
European Regional Development Fund
Vipereimas
EU:lta
2014-2020
Etelä-Savon maakuntaliitto
Etelä-Savon maakuntaliitto
Etelä-Savon maakuntaliitto

MINIPROGGIS

Vaikuttamisen käsikirja

- Kokoa yhteensä tietoja nuorten vaikuttamisen tavoista ja paikoista
- Tarjoaa käytännön keinoja erilaisiin tilanteisiin (Puheen pitäminen, mielipidekirjoitus, kokouskäytännöt..)
- Esimerkkejä ja muiden nuorten vaikuttamisen tarinoita
Innostus ja rohkaiseminen

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

YHTEENSÄ
877 nuorta
199 sidosryhmätoimijaa

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

Sosiaalinen media

- Instagram= 572 seuraajaa
- Facebook= 439 seuraajaa
- Youtube = 675 katselua yhteensä

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

Esiin nousseet kehittämiskohteet

- Koulu- ja oppilaitosyhteistyön tiivistäminen edelleen - jalkautuminen nuorten pariin - Demokratiakasvatus varhaisessa vaiheessa
- Viestintä päätösten valmisteluvaiheesta ja päätösten vaikutuksista nuorille
- Osallisuusosaamisen edistäminen Etelä-Savossa työntekijöille, päättäjille ja viranhaltijoille (kunnilta noussut tarve kyselyssä 11/22)
- Etelä-Savon kuntien osallisuustyön verkoston vahvistaminen (tarve noussut kunnilta)
- Mikä vituttaa -iltojen viestin vieminen päättäjille ja takaisin nuorille. Vie resurssia paljon. Olisiko Digiraati toimiva työkalu tähän?
- Yhteistyön kehittäminen kuntien nuorisovaltuustojen kanssa (avoimet teemaillat)

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

Kiitos

E=mc² -
Nuorten osallisuudesta energiaa Etelä-Savoon
Osallisuuskoordinaattori
Jonna Juhola
jonna.juhola@esavo.fi
P. 0406559793

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

**Yhdessä
parasta
jälkeä**

Nuoret mukana
kehittämässä Etelä-Savoa
Osallisuus Etelä-Savossa